

CCN VOGELZANG CBN

Commission pour la Conservation,
la Gestion et le Développement de
la Nature dans la vallée du
VOGELZANGbeek a.s.b.l.

CCN VOGELZANG CBN

Commissie voor Behoud,
Beheer en Ontwikkeling
van de Natuur in de
VOGELZANGbeekvallei v.z.w.

COMPTE BANCAIRE - BE17 2100 0621 4621 C.C.N. VOGELZANG C.B.N. - BANKREKENING

Brussel, 6 maart 2019

AANGETEKEND

Aan het College van Burgemeester en
Schepenen van de gemeente ANDERLECHT

Raadsplein 1
1070 Brussel

Memorandum van de vzw CCN Vogelzang CBN

Geachte Burgemeester en Schepenen,

Het beschermde natuurgebied van de Vogelzangbeekvallei bestaat 21 jaar en is uitgegroeid tot een gebied van meer dan 30 ha. Het centrale gedeelte, een 13 ha groot gebied van hoge biologische waarde, verkreeg in 2009 het statuut van Erkend Natuurreservaat (ENR) voor een periode van 10 jaar. Momenteel loopt de procedure voor de hernieuwing van dit statuut dat geldig zal zijn voor 20 jaar. Graag wensen we te onderstrepen dan sinds 1995 de vrijwilligers van CCN Vogelzang CBN zich belangeloos hebben ingezet voor dit gemeenschappelijk natuurlijk patrimonium en zich hebben ingespannen om het gebied te beschermen, te beheren en te herwaarderen in nauwe samenwerking met de gemeente Anderlecht en met Leefmilieu Brussel.

Naar aanleiding van de installatie van het nieuwe gemeentebestuur wensen wij u onze eisen voor de komende jaren voor te leggen waarvan wij hopen dat zij op uw steun kunnen rekenen.

Onze eisen zijn ingegeven door het feit dat de toenemende verstedelijking in het ganse Brusselse Gewest en meer in het bijzonder ook in de gemeente Anderlecht de nog overblijvende open ruimte onder druk zet en de versnippering van de groene gebieden verder in de hand werkt. De nieuwe wetenschappelijke inzichten op het vlak van het behoud van de biodiversiteit, de klimaatverandering, de groeiende bezorgdheid over waterbeheersing en de noodzaak voor zuiver water voor mens en natuur maken het noodzakelijk om een extra inspanning te leveren en er zo voor te zorgen dat een stuk waardevol natuurlijk patrimonium bewaard blijft voor de komende generaties.

In het Erkend Natuurreservaat werden tot nu toe zo'n 1500 verschillende soorten planten, dieren en paddenstoelen waargenomen. Om het voortbestaan van deze wilde soorten veilig te stellen is de uitbreiding nodig van het Erkend Natuurreservaat en vragen wij dat een aantal aanpalende biologisch zeer waardevolle percelen bij het reservaat zouden worden gevoegd.

Daarnaast vragen wij om zowel langs de kant van Vogelzang als de kant van de Mijlemeers de nog overblijvende open ruimte toe te voegen aan het beschermde natuurgebied. Bovendien is het volgens ons belangrijk dat er in het beschermde gebied enkel duurzame landbouw wordt toegestaan of activiteiten met een natuureducatief karakter. Zo wordt een bijdrage geleverd aan het behoud en het versterken van de biodiversiteit of aan een grondige kennis en groter respect voor de natuur. Projecten zoals die van BoerenBruxelPaysans, begrazing met schapen, Gewestelijke Groene Wandeling bieden een zeer grote meerwaarde. Andere duurzame projecten zijn zeker mogelijk maar er is bijvoorbeeld geen plaats voor intensieve landbouw en gebruik van pesticiden.

De Vogelzangbeek, die over de ganse lengte van het gebied loopt, en de gevarieerde vochtige milieus bieden een unieke kans voor de ontwikkeling van soorten die typisch zijn voor het Brussels Gewest. We hebben de afgelopen jaren aanzienlijke vooruitgang geboekt in de verbetering van de waterkwaliteit van de beek maar meerdere zwarte punten dienen nog te worden aangepakt in het kader van een interregionaal beekbeheer.

Een groot deel van het beschermde natuurgebied en de nog aanpalende percelen werden jaren geleden in het GBP ingekleurd als industrie- of woongebied. Ondertussen zijn de inzichten over het belang van een betere bescherming van ons leefmilieu aanzienlijk geëvolueerd en verdienen de laatste restanten van de vroegere landelijke activiteiten in het gebied te worden gevrijwaard om zo een bijdrage te kunnen leveren aan een duurzamere gemeente en een betere toekomst voor iedereen.

Tot slot wensen we er op te wijzen dat het werk dat verricht wordt door CCN Vogelzang CBN omvangrijk is en op de schouders rust van een kleine groep vrijwilligers. Bovendien moet de vzw elk jaar opnieuw subsidies aanvragen. Dit brengt onzekerheid met zich mee met betrekking tot de continuïteit van onze werking en het voortbestaan van het Erkende Natuurreservaat. Wij hebben minister Céline Fremault, bevoegd voor Leefmilieu, daarover aangeschreven en hebben eveneens haar goedkeuring gevraagd om twee voltijdse medewerkers te mogen aannemen. Wij hopen dat de gemeente onze vraag steunt zodat de werking en de slagkracht van onze vereniging verzekerd blijft.

Wij danken u alvast om onze eisen in overweging te nemen en om ons te ondersteunen bij onderhandelingen met de Gewestelijke instanties. Wij zijn steeds ter beschikking om onze eisen te bespreken en toe te lichten.

Hoogachtend,

Peter Vanbellinghen,
Voorzitter

Sabyne Lippens
Ondervoorzitter

E-Mail: ccnvogelzangcbn@gmail.com & sabyne.lippens@gmail.com

Eisenpakket van de vzw CCN Vogelzang CBN (maart 2019)

A. Toekomstige uitbreiding ENR

- a. weide tegenover het Kattekasteel ;
- b. vroegere boomkwekerij naast het Kattekasteel ;
- c. OCMW-perceel naast het kerkhof voor het gedeelte gelegen in de groene zone;
- d. DEMA-perceel.

B. Toekomstige uitbreiding beschermde zone

- a. Het kerkhof
  - i. Het kerkhof met inbegrip van de grafmonumenten van de oude begraafplaats van Anderlecht ;
  - ii. De dreef naar het kerkhof bestaande uit 4 rijen paardenkastanjes, patrimonium opgenomen in de inventaris van merkwaardige bomen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- b. Mijlemeers
  - i. vrijwaringszone : boomgaarden CityDev grenzend aan de Mijlemeershoeve ;
  - ii. ULB-perceel (met elektriciteitscabine) ;
  - iii. boomgaard van de ULB ;
  - iv. groentetuin van de Asters (samenwerking tussen de gemeenteschool en de inwoners van de wijk).
- c. Vogelzang
  - i. tuinbouwzone van BoerenBruxelPaysans ;
  - ii. vroeger gemeentelijk depot, nu gebruikt door BoerenBruxelPaysans ;
  - iii. twee percelen in gebruik voor bloemenkweek ;
  - iv. velden (momenteel maisveld).

C. Vogelzangbeek

- a. verdere sanering van de Vogelzangbeek (zie rapport Vleze-Vogelzangbeek 2015-16, Pierre Anrys, in samenwerking met Coördinatie Zenne, Grenzeloze Schelde, CCN Vogelzang CBN) ;
- b. toezicht op de waterwinning uit de Vogelzangbeek : activiteit niet onderhevig aan een milieuvergunning maar mogelijk wel aan een machtiging van Leefmilieu Brussel°;
- c. beter toezicht op de stedelijke ontwikkelingen op de rechteroever van de Vogelzangbeek (kant S-P-Leeuw); onder andere de zwarte punten (zie rapport Vleze-Vogelzangbeek), bouwprojecten (overtredingen met betrekking tot de 5m-zone).

D. Diverse punten

- a. renovatie en herbestemming van het Kattekasteel met onder meer de toewijzing van een lokaal aan CCN Vogelzang CBN alsook een bergruimte voor het beheermateriaal. De renovatie van dit geklasseerde patrimonium werd tijdens een vergadering van 25/10/2007 met de Gemeente beloofd maar tot op vandaag wachten we op de realisatie ;

- b. herbestemming van de Mijlemeershoeve in overeenstemming met het beschermde gebied (zie dossier CCN Vogelzang CBN van 2009 met een voorstel voor kinderboerderij of mogelijk een sociaal project in samenwerking met de ULB) ;
- c. verdere realisatie GGW richting kanaal, project Zuun ;
- d. wijziging van het voetgangerstracé van de GGW en van het tracé van de gemeentelijke wandelingen zodat het centrale gedeelte van het ENR vermeden wordt, om zo de zone van hoge biologische waarde (waar het grote publiek zich weinig van bewust is) te vrijwaren ;
- e. het organiseren van een regelmatig toezicht (door stadswachten, politie, boswachters van Leefmilieu Brussel of anderen) met het oog op het doen respecteren van de gedragsregels die aan de toegangen van het ENR worden aangekondigd ;
- f. omschakeling naar bio van de tuinbouwer in de beschermde zone ;
- g. eerbied voor en aangepaste behandeling van de geklasseerde knotwilgen opgenomen in de inventaris van merkwaardige bomen van Brussel en die zich bevinden op het perceel tegenover het tuinbouwbedrijf;
- h. reconversie van de hondenschool naar een activiteit in overeenstemming met het beschermde gebied (de hondenschool werd gevestigd zonder advies van Monumenten & Landschappen) ;
- i. harmonisatie van afsluitingen en tuinhuisjes in het gebied achter het kerkhof ;
- j. concrete maatregelen om de netheid van het ENR en de ganse beschermde site te garanderen (zoals bijvoorbeeld de plaatsing van een barrière ter hoogte van de voetbalvelden voorzien voor maart 2019) ;
- k. maatregelen om het verkeer in beide richtingen in de Mijlemeersstraat-Vogelzangstraat te verhinderen ;
- l. vergroening parking sportcomplex ;
- m. vergroening parking ULB ;
- n. vergroening ziekenhuis en universiteitscomplex ULB-Erasme ;
- o. campagne voor een ecologisch beheer van de industriële zones ;
- p. ecologisch beheer en netheid van de tuin van de villa Bergensesteenweg 1447 ;
- q. verbeteren van de verbinding tussen de 2 delen van het ENR aan beide kanten van de Bergensesteenweg : zie verslag van de Overlegcommissie van 22/2/2018 : ecotunnel, oversteek GGW (voetgangers en fietsers), beperken van de verlichting tot strikt noodzakelijk en aangepast aan de lokale fauna (nachtelijke insecten en vleermuizen) ;
- r. verbetering van de ecologische verbinding tussen de valleien van Neerpede en Vogelzang (die sterk geleden heeft onder de galopperende verstedelijking van de laatste decennia) ;
- s. aanpassing van de 2-partijenovereenkomst afgesloten tussen het GBH en de nieuwe gebruiker van het perceel gelegen in het ENR buiten de beschermde zone, in een 3-partijenovereenkomst met CCN Vogelzang CBN;
- t. één of meerdere nog open gemeentelijk percelen bestemmen tot speelbos (zodat de 3 nabijgelegen scholen het ENR niet meer gebruiken als speelterrein of picknickzone en er toch kan tegemoet gekomen worden aan de behoefte van scholieren om in een natuurlijke omgeving zich te kunnen uitleven).

E-Mail: ccnvogelzangcbn@gmail.com & sabyne.lippens@gmail.com